

LBRIS

We know
books

Primul meu job

Volum coordonat
de Florin Dumitrescu

EDITURA
ART

comanda de la o chelneriță supremă un drum până la piață, o excursie la Sibiu, trei mailuri și două vizite.

Cât am lucrat la Rossini, toate lucrurile ascultau de mine, mă vindecasem ca prin minune de neatenție și cap-în-nori, eram stăpână peste pahare, mese, farfurii. Parcă numai acolo îmi ieșeau toate și numai acolo varianta mea îmbunătățită, Luiza 2.0, putea să se desfășoare în voie. Între timp, m-am întors la stângăciile dintotdeauna, dar măcar acum știu că, dacă din vreun motiv oarecare, n-am să mai pot citi sau scrie, am pregătită o soluție de rezervă.

Cuprins

Un mozaic de joburi colorate /

Prefață de Florin Dumitrescu / 7

Zoltán András / Ah... / 15

Artan / Greiere și furnică / 31

Ion Barbu / Povestea poveștii de-un leu / 39

Petre Barbu / La săpat șanțuri / 49

T.O. Bobe / Cuibul Reginei / 59

Marius Chivu / 3 pipălmestre / 85

Iulian Comănescu / O revistă, două revoluții / 93

Gianina Corondan / Aia de la Meteo / 109

Marius Cosmeanu / Distribuția

în vremea holerei / 115

Raluca Dincă / Domnișoara Pleonasm / 123

Luca Dinulescu / Prima muncă a lui Hercule:

gazetăria / 135

Florin Dumitrescu / Memoriile unui

caras auriu / 149

Bogdan Iancu / Prima mea concediere / 169

Mihai Iordache / Scurta mea incursiune în lumea

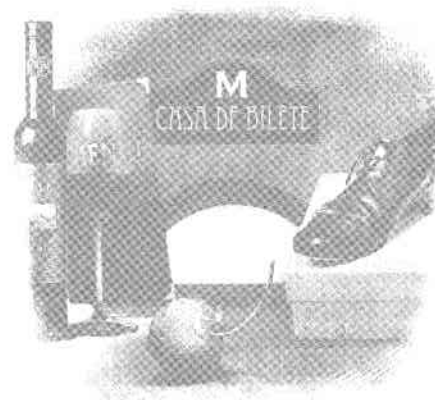
presei și în cea a pornografiei / 181

Lorena Lupu / Plăcerile cărnii / 189

- Andra Matzal** / Filosofia văzută din pantofii
lui Al Bundy / 205
- Cezar Paul-Bădescu** / Strawberry fields forever / 215
- Antoaneta Ralian** / Ca un ciob înfipt în fundul
sufletului / 221
- Costi Rogozanu** / Ce legătură are poezia
cu primul meu job? / 229
- Dan Sociu** / Munca e ceva otrăvit / 239
- Ionuț Sociu** / BT la Alice în Țara Minunilor / 251
- Bogdan-Alexandru Stănescu** /
La casete (Okilă, take two) / 261
- Robert Șerban** / Purtător de cuvânt
al Timișoarei / 271
- Felix Tătaru** / Sub semnul lui „Hai să facem“ / 281
- Luiza Vasiliu** / Găină de primăvară / 293

LBRIS

We know
books

Un mozaic de joburi colorate

Prefață

Primele dați de până acum au fost dedicate unor experiențe atractive, cu prestigiu – ca să zic așa – pozitiv. *Primul fum, prima beție, primii blugi...* – iată prilejuri de evocări mai degrabă hedonice. *Prima dezamăgire în dragoste...* Cine nu-i păstrează un *aftertaste* dulceag, dincolo de nuanțele amărui – ăla nu e om. Iar *Prima călătorie în străinătate* – acest adevărat hagealâc de făgăduințe, cine nu-l apreciază – ăla nu-i român! (Ca să nu mai spun că editura are în perspectivă și *Primul porno...*)

M-am bucurat când, după această serie pleziristă, mi-a fost încredințată întocmirea unui volum cu tema *Primul job*. Să etalezi pe teigheaua librăriilor dragostea de muncă, abnegația, năzuința autoeducativă, mi se părea o provocare puternică în această epocă a valorizării huzurului. Visam la o carte plină de pilde ale unor autori notorii, demni să-și reveleze debuturile de lucrători simpli; de pălmași și randași; de proletari care și-au câștigat primul colț de pâine cu sudoare fizică și bătăături concrete. Dintr-odată, vedeam în jurul meu reîncarnări ale lui Jack London sau Walt Whitman, cu șirul lor de calificări pe cât de umile, pe atât de spectaculoase (sau mai degrabă ale lui Chuck Palahniuk, idolul multora dintre confrății mei). Astfel, Petre Barbu a fost miner, T.O. Bobe a fost docher, Lorena Lupu – măcelăreasă și Luiza Vasiliu – ospătăriță! Vechiul regim le-ar fi apreciat originea sănătoasă. Dimpotrivă, actualul regim, controlat – zice-se

– de către „boierii minții“, pare să fi abolit toate valorile stângii (fie ea și *made in USA*, ca în cazurile sus-citate) ca fiind desuete, ireversibil înfrânte de istorie. Adio, așadar, cult al muncii, adio, compasiune socială, adio, sociogonie darwinist-argheziană... Societatea de azi propune alte „brățări de aur“, alte modele de succes, alți idoli. Mă gândeam la această carte ca la o încercare de cumpănire a exceselor. Relatările despre cel dintâi job pot fi la fel de cool ca o invitație la sport extrem. În plus, să vorbească tineretului despre virtuțile muncii i-aș îndemna, printre alții, pe muzicienii de rock, pe vedetele de televiziune, pe unii oameni din domenii considerate îndeobște deșarte și hedoniste, precum publicitatea.

Trăiam o criză de eticism, probabil un ultim puseu prolet-cultist (în sensul pur).

Mărturiile autorilor au venit să-mi corijeze entuziasmul. Departe de revista *Cariere* și alte lecturi motivaționale, povestirile lor despre cel dintâi job vorbesc deseori despre eșec, despre nepotrivire, despre – oh, da! – deznădejde. Altminteri, se pot pune pe răboj multe cazuri fericite de ascensiune: prime joburi-trambulină; prime joburi finalizate cu șuturi în fund surprinzător propulsante; prime joburi ale căror învățăminte s-au sedimentat în timp și și-au arătat beneficiul, pe neașteptate, ca un filigran în lumină. *Puzzle*-ul care se întregește astfel nu are nuanțe exclusiv rozalii. Munca nu e o fericire decât în dansurile tematice ale brigăzilor artistice de odinioară. Iar primul job se poate dovedi o traumă. E – în fond – un botez de foc; o inițiere; un prim plonjon fără colac în marea vieții.

Îi mulțumesc Laurei Albulescu, redactorul-șef al editurii, pentru amabila tenacitate cu care mi-a propus și colaborarea unor autori care se înscriau, încă de la primul lor job, în categoria mănuitoarelor de condei (sau, mă rog, tastatură). Așezarea pe

trepte ceva mai răsărite ale nomenclatorului profesional contravenea rigorilor mele inițiale, noului tip de „origine sănătoasă“ pe care îl instituisem ca sită discriminatoare. Mărturiile lor vorbesc la fel de credibil despre trudă și transpirație; și completează ansamblul volumului cu o întreagă emisferă de trăiri și problematici. A rezultat un tom temperat, demn să răspundă comandamentelor unor vremi mai îndelungate.

Mulțumesc tuturor coautorilor care au acceptat să-și povestească cea dintâi activitate din viața lor, de pe urma căreia au obținut un ce profit.

Primul job: pentru unii, primul *ciubuc*, pentru alții, primul *gheșeft*, pentru cei mai mulți, prima *leafă*. Iată trei cuvinte românești nu tocmai neoașe (unul e turcesc, altul idiș și altul săsesc la origine) pentru a exprima diverse modalizări lucrative, diverse tipuri de contract, mai mult sau mai puțin tacit. Le-am inclus pe toate în anglicismul *job*, folosit de tinerii de azi, din păcate pentru a exprima ceva tot mai rar și greu de obținut...

Acestor tineri le este dedicată această carte, nu atât cu scop instructiv sau inspirațional, cât sub forma unui compendiu tipologic, oarecum zodiacal, în care se pot regăsi.

O frescă a experiențelor, o simfonie a vocilor, un continuum al istoriilor (subsumate Istoriei) – acesta este efectul de ansamblu. Providențial (sau poate nu), pentru mulți dintre coautori, primul job a semnat o conectare emblematică la evenimentele epocii.

Antoaneta Ralian a fost repartizată, după Facultatea de Filologie, taman în nou-înființata închiziție stalinistă a cărților. Peste ani, în mod ironic, avea să traducă unele dintre tomurile pe care le-a pus atunci la index.

Marius Chivu a făcut parte din echipa care a pus primele peplemetere în București, participând, din tranșea simplului executant, la instaurarea unui alt tip de dictatură culturală – cea a măsurătorilor de rating TV.

Angajat în port, T.O. Bobe a trecut prin plaivaz exportul de autovehicule al patriei socialiste pe un an.

Iulian Comănescu a devenit jurnalist profesionist pe rețelele unui ziar studentesc „care a făcut Revoluția”, apoi toate evenimentele lui '90.

Robert Șerban a ajuns herald al primăriei timișorene împins de elanul revoluționar al acelorași ani istorici.

Tot cu joburi de presă au debutat și Costi Rogozanu, la un mare cotidian central, și Bogdan Iancu, la o revistă de breaslă.

Prin preajma redacțiilor și a tipografiilor au ucenicit și Luca Dinulescu și Mihai Iordache, cel din urmă având și norocul unei promovări în rândul redactorimii.

Cam în aceeași perioadă, seminaristul Felix Tătaru pune bazele unei librării în Buzău, doar cu elan și cu... un rucsac de cărți de la București.

Tot cam pe atunci, Bogdan-Alexandru Stănescu multiplică și comercializează casete audio, într-o situație de legalitate incertă.

Mulți dintre noi au lucrat ca simpli vânzători: Andra Matzal a vândut pantofi, Marius Cosmeanu – lapte, Lorena Lupu – carne, iar eu – confecții de damă.

Luiza Vasiliu a servit într-o pizzerie din Germania, Dan Sociu – într-un birt sătesc (un „protojob” în limbajul carierei de editor-traducător).

Cezar Paul-Bădescu a cules fructe. Petre Barbu a lucrat în mină. Artan – la furnal!

Firi precoce, Ion Barbu și Zoltán András și-au îndeplinit primul job în copilărie.

Aproape toți coautorii găsesc corespondențe, mai mult sau mai puțin evidente, între acest prim stagiul laborios și cariera de mai târziu. O regulă unanimă nu există, ca, de pildă, *contrapasul* dintre păcatele vieții și pedepsele din *Infernul* lui Dante. Interpretarea aparține fiecăruia, semnificația e în propria viață.

Trei excepții fac regula mai interesantă.

Pentru Gianina Corondan, primul job a însemnat o emblemă – „fata de la meteo” – pe care o poartă cu sine de-a lungul anilor, indiferent de specializările și supracalificările ulterioare.

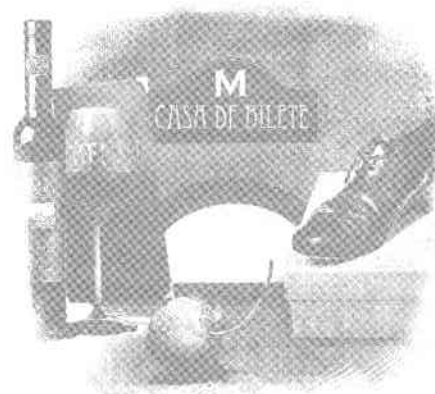
Tânăr încă și nedesprins de primul loc de muncă, Ionuț Sociu are delicatetea filială de a-l raporta la viața și cariera celor care i-au dat viață.

Iar pentru Raluca Dincă, primul job – de vânzător de greșeli radiofonice – i-a consfințit un parcurs profesional de adevărată Miss Virgulă. Astăzi, în calitate de redactor al cărții, m-a *binecuvântat* (în toate sensurile) cu perspicacitate, răbdare și creativitate; drept care, de asemenea, îi mulțumesc.

Florin Dumitrescu

LBRIS

We know
books

Zoltán
András

Ah...

Hotărât să se nască pe 22 martie 1968, a ales Bucureștiul, deși ar fi putut opta și pentru Cluj, Honolulu, Uagadugu sau Ulan Bator. De la trei ani a știut că o să cânte și așa s-a văzut cu acordeon, pian, ore de muzică și concerte în public și în familie.

Când a absolvit Facultatea de Limbi și Literaturi străine din București, apetitul său pentru cariera de interpret era de mult deschis (după cum se poate citi în povestirea următoare).

Astfel, nu numai el străbate lumea în

lung și-n lat în turnee alături de Sarmalele Reci, ci și lumea se perindă prin fața cabinei de translator, cu fascinanta sa diversitate enciclopedică: ONG-uri, bănci, politici mondiale, cardiologie, chirurgie plastică, sindicate, IT... Iubitor de oameni și de viață, se consideră norocos și, în măsura posibilului, fericit.

Era pe la începutul verii, dar ziua se apropia de sfârșit. Pe ulița prăfoasă, lumina caldă, cu reflexii ca de miere, se strecura prin frunzele subțiri și lungi ale salciei din fața școlii primare, de altfel singura școală din sat. Poarta era încuiată și nici prin ferestre nu se zărea vreo mișcare. Vacanța lăsase sălile de clasă și curtea goale și liniștite ca un somn de după-amiază.

Băiatul care tocmai coborâse din căruță să fi avut vreo 11-12 ani. Nici culoarea părului nu se decisese încă în ce direcție s-o apuce, de aceea rămânea mai departe un fel de blond-închis, care se potrivea bine cu pistruii de pe obraji până nu demult albi, rumeniți acum de soarele de vară și de aerul de țară. Cei de-o seamă cu el și cei mari deopotrivă îl numeau Öcsi, fiind mezinul familiei. Dar mai bine, ca să nu-i pociți numele ori să vă suciți limba încercând să-l roștiți, puteți să-i spuneți Babs. Simplu: Babs.

Nu era nici țipenie de om. Pentru câteva clipe, privi în jur din locul în care-l lăsase căruța și se mai învălui o dată în mirosul de fân uscat abia adus de la câmp, care se împletea cu aroma florilor de soc din tufele înșirate de-a lungul